

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1526/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední odborná škola sociální svaté Zdislavy
Sídlo	Ječná 33, 120 00 Praha 2
E-mail právnické osoby	skolajecna@skolajecna.cz
IČ	45768561
Identifikátor	600004902
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastupující	Mgr. Marie Hotmarová
Zřizovatel	Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky
Místo inspekční činnosti	Ječná 33, 120 00 Praha 2, Žitná 42, 120 00 Praha 2
Termín inspekční činnosti	19. 5. 2016 – 23. 5. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v tělesné výchově, podpora rozvoje tělesné zdatnosti a pohybových dovedností a vzdělávání žáků se zdravotním postižením.

Charakteristika

Střední odborná škola sociální svaté Zdislavy je školskou právnickou osobou vykonávající činnost střední školy. V souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení poskytuje v denní formě vzdělání v oborech 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost a 75-41-M/01 Sociální činnost.

Střední odborná škola sociální svaté Zdislavy (dále „škola“) sídlí v atraktivní části centrální Prahy. Je jednou ze tří škol řízených společnou ředitelkou a zřízených Českou provincií Kongregace Dcer Božské Lásky.

Škola pravidelně naplňuje pro každý obor vzdělání jednu třídu v ročníku. Ve škole se k 30. 9. 2015 vzdělávalo v osmi třídách 168 žáků, z toho 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Nejvyšší počet žáků školy není překročen, kapacita je naplněna na 62 %.

Vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů realizuje kvalifikovaný pedagogický sbor 27 učitelů. Teoretická výuka probíhá v sídle školy s výjimkou tělesné výchovy, která je vyučována v tělocvičně TJ Sokola Pražského v Žitné ulici 42, 120 00 Praha 2. Součástí vzdělávání je pořádání aktivit s duchovní tematikou.

Vzdělávací nabídka reflektuje záměr zřizovatele a vzrůstající společenskou potřebu kvalifikovaných sociálních pracovníků a zaměstnanců státní a veřejné správy.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Řízení školy

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává současně funkci ředitelky dvou dalších odborných škol s příbuzným studijním zaměřením. Řídící práci realizuje koncepčně a efektivně. Prioritou řízení je naplnění profilu absolventa, což umožňují kvalitně zpracované školní vzdělávací programy obou oborů.

Efektivnost řízení je dána účelným delegováním kompetencí na dvě zástupkyně a vedoucí ekonomického úseku. Účinnost zvyšuje zapojení dalších pedagogických pracovníků do výchovně vzdělávacího procesu prostřednictvím předmětových komisí a účasti v pracovních skupinách, ve kterých se pedagogové specializují na účelově zaměřené činnosti, např. zahraniční výjezdy, duchovní aktivity, propagace školy. Účelné je i z hlediska malého počtu žáků a využití pedagogických zkušeností zdvojení funkce statutární zástupkyně, která je současně jednou ze dvou výchovných poradkyň.

Ředitelka ve své řídicí činnosti vychází z výsledků vlastního hodnocení školy, ve kterém je brán zřetel na názory učitelů, žáků a rodičů. Kvalitní zpětnou vazbu získává systematicky prováděnou kontrolou, na níž participují spolu s vedením i předsedové předmětových komisí. Závěry z kontrolní činnosti a autoevaluace se promítají do přijímaných opatření, kterými jsou např. metodická pomoc vyučujícím, úpravy školního řádu, zlepšení materiálních podmínek. Významným opatřením vycházejícím z podrobné analýzy procesu vzdělávání jsou smysluplné inovace školních vzdělávacích programů. O efektivním řízení vypovídá také systém informování založený na předávání informací cílové skupině zaměstnanců podle povahy úkolu a jejich pracovního zařazení. Informační systém napomáhá tvorbě transparentního prostředí a umožňuje účinnou kontrolu.

Partnerské vztahy

Ředitelka efektivně spolupracuje se žáky formou pravidelných setkání zástupců jejich samosprávy či dotazníkovým průzkumem. Důsledně se zabývá podněty, které směřují k výuce či k jejímu materiálnímu zajištění. Kvalitu vzdělávání pozitivně ovlivňuje spolupráce s rodiči, která probíhá standardně v rovině informování o průběhu a výsledcích vzdělávání, avšak velmi přínosná je v oblasti výchovně vzdělávacího procesu. Rodiče podporují vzdělávání nejen pravidelnými sponzorskými dary a účastní na školních výjezdech, ale především poskytují významnou osobní pomoc při zajišťování odborných exkurzí, zprostředkování odborné praxe či dobrovolnické činnosti.

Kvalitní naplňování profilu absolventa podporuje účelná spolupráce se zřizovatelem a sociálními partnery. Na jejich pracovištích probíhá učební a souvislá odborná praxe (viz Hodnocení průběhu vzdělávání). Získávání a zavádění moderních poznatků a nových trendů péče o občany do výuky zaručuje rovněž spolupráce s asociacemi a odbornými institucemi. Významná je finanční pomoc zřizovatele při realizaci zahraniční spolupráce se školou ve Velké Británii a účasti nadaných žáků na soutěžích.

Personální podmínky

Výsledkem koncepční práce vedení školy je dlouhodobě stabilizovaný plně kvalifikovaný pedagogický sbor. Ředitelka se snaží předcházet rizikům v personální oblasti již při výběru nových pedagogů. Uchazeči procházejí konkurzem, po kterém následuje adaptační proces, ve kterém je novému pedagogovi poskytována všestranná podpora jak ze strany uvádějícího učitele, tak i vedení školy. Nedílnou součástí tohoto procesu, jenž trvá 3 roky, u čerstvých absolventů vysoké školy až 5 let, jsou pravidelné hodnotící pohovory s ředitelkou.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) napomáhá profesnímu růstu učitelů. Do kvality pedagogické práce se pozitivně promítají vzdělávací akce zaměřené na rozšiřování a prohlubování odborné kvalifikace (jazykové a církevní vzdělávání, informační technologie) i používání aktivizačních metod ve výuce. DVPP rovněž doplňují semináře vycházející z potřeb a zaměření školy (příprava maturitní zkoušky, metody sociální péče, prevence sociálně patologických jevů). Škola příkladným způsobem v rámci DVPP reaguje na aktuální problémy a společenské trendy (příprava na proces inkluze ve škole – zapojení vybraných pedagogů do studia speciální pedagogiky, vzdělávací aktivity v oblasti prevence rizikového chování). Na vlastní profesní rozvoj klade důraz i vedení školy a systematicky se účastní akcí, které korespondují s prioritami školy (např. řízení školy, školská legislativa, metody a formy výuky, inkluzivní, jazykové a ICT vzdělávání, bezpečnost a ochrana zdraví).

Finanční a materiální a předpoklady

Ředitelka účelným hospodařením s finančními prostředky zajišťuje realizaci školních vzdělávacích programů. Hlavním zdrojem jsou finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, které ředitelka rozšiřuje o další zdroje, kterými jsou prostředky z rozvojových programů MŠMT („Navýšení mezd pracovníků školství“ a „Kompenzační pomůcky“), finanční částky od zřizovatele a sponzorské dary od fyzických a právnických osob a od zákonných zástupců žáků.

Ziskové hospodaření umožňuje vytvářet velmi dobré materiální podmínky pro realizaci ŠVP. Průběžně dochází k modernizaci učeben, pracoven učitelů a ostatních pracovníků. Využívání moderních počítačových technologií umožňuje rozvod počítačové sítě financovaný z prostředků zřizovatele a postupně uskutečňovaná obnova počítačové základny. Příkladně pro rozvoj čtenářské gramotnosti je vybudování elektronického

rozvodu knižního fondu. Plánovitě je doplňována odborná literatura, učebnice, pomůcky, výukový materiál, sportovní pomůcky a náčiní. V rámci zajištění bezpečnosti byl ve vestibulu školy umístěn vstupní bezpečnostní systém.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají výbornou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Míra kvality průběhu teoretického vzdělávání všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů je ovlivněna přístupem a pedagogickou vyzrálostí jednotlivých vyučujících. Většina výuky se vyznačuje promyšlenou strukturou vyučovací hodiny a účelným využitím moderní didaktické techniky. Zvolené metody a formy práce umožňují dosáhnout vzdělávacího cíle a aktivizovat většinu žáků. Jen ojediněle jsou žáci do výuky zapojováni nerovnoměrně. V předmětech jazykové vzdělávací oblasti je dynamika vyučovacích hodin podpořena střídáním aktivit a zapojováním skupinové práce, práce ve dvojicích nebo zařazováním herních prvků při procvičování učiva. Ve výuce odborných předmětů je učivo důsledně aktualizováno. Nové poznatky jsou podávány srozumitelně a ve věcných souvislostech s učivem ostatních odborných předmětů. Průběžnou motivaci žáků zvyšuje zařazování konkrétních témat spojených s praktickým využitím. Ojediněle účinnost výuky snižuje nevhodně zvolený příklad z praxe. Ve výuce se daří budovat u žáků kladný postoj ke starým lidem a porozumění a chápání specifik jejich chování a reakcí. Žáci jsou vedeni k úctě k životu, chápání významu rodiny a její nezastupitelné role. Při pohybových aktivitách dbají vyučující na dodržování bezpečnosti (zahřátí, rozcvičení, sportovní gymnastika, uvolnění, zklidnění), žáky motivují k velmi dobrým výkonům a podněcují jejich radost z pohybu.

Rozvoj odborných kompetencí žáků umožňuje efektivní realizace praktického vyučování na reálných pracovištích různých rezortů státní správy a samosprávy (např. obecní úřady, finanční, živnostenský, statistický a katastrální úřad, správy a sociálního zabezpečení), sociálních, školských, zdravotnických a ostatních zařízení pro děti a dospělé, zdravé i handicapované klienty (např. denní stacionáře, denní centra, domovy pro osoby se zdravotním postižením, diagnostické a výchovné ústavy). Spolu s odbornými kompetencemi jsou účinně rozvíjeny i sociální kompetence zapojováním žáků do charitativních činností (např. dobrovolnická činnost) a charitativních akcí (např. podpora indické dívky či ukrajinské seniorky).

Z průběhu hospitační činnosti vyplývá, že učitelé respektují vzdělávací potřeby žáků a současně jim poskytují i morální podporu (pochvala dílčích úspěchů). Ve výuce tělesné výchovy je u jednotlivých žáků brán zřetel na rozdílné předpoklady k pohybovým činnostem vzhledem k somatickým parametrům a k pohybovému znevýhodnění (oslabení), rovněž je zohledněn i rozdílný stupeň rozvoje pohybových dovedností. Za příklad dobré praxe slouží poskytování individuální podpory ve formě zdravotně zaměřených (rehabilitačních) cvičení žákům s částečným uvolněním.

Žáci prokazují znalosti a dovednosti na úrovni požadované příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Zadané úkoly řeší samostatně nebo s dopomocí učitele. Při jejich řešení uplatňují schopnost logického a kritického myšlení, aplikace poznatků a správného používání odborné terminologie. Při prezentaci se snaží o kultivovaný projev. Nižší míru znalostí prokazují žáci v literární výchově.

Účinnému naplňování ŠVP přispívá zapojování žáků do projektů z oblasti udržitelného rozvoje a konání odborných i všeobecně poznávacích exkurzí. Všestranný rozvoj žáka podporují i mimoškolní činnosti, např. čtyřdenní výjezd „Chci žít zdravě“, nabídky

činností Domu dětí a mládeže, který je se školou organizačně úzce propojen (vyučování jazyka s různou úrovní náročnosti, výuka znakového jazyka) a bohatá nabídka duchovních aktivit.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má požadovanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vedení školy systematicky sleduje a analyzuje úroveň výsledků vzdělávání. Vedle standardního vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků na čtvrtletních klasifikačních pedagogických radách zjišťuje úroveň vzdělávání srovnávacími testy v prvním a třetím ročníku. Vedení provádí analýzu vývoje prospěchu každého žáka porovnáváním jeho průměrného prospěchu za celou dobu vzdělávání. Při zjištěných výkyvech hledá účinná opatření k nápravě stavu. Velkou pozornost věnuje výsledným odborným kompetencím v oboru Sociální činnost, ve kterém žáci vypracovávají portfolio prací z učební praxe.

Výsledky vzdělávání žáků korespondují se studijními předpoklady přijímaných žáků, ze kterých přibližně jedna třetina vykazuje průměrný prospěch ze základní školy od 2 do 2,7. Počet žáků, kteří neprospěli v průběhu vzdělávání, se pohybuje okolo jedné pětiny a při maturitní zkoušce okolo jedné třetiny. Hlavními příčinami studijní neúspěšnosti jsou narůstající počet žáků prvních ročníků bez motivace ke vzdělávání, narůstající pracovní zaneprázdněnost žáků vyšších ročníků a také zvyšující se počet psychicky labilních žáků.

Vedení školy přijímá celou řadu opatření k podpoře studijní úspěšnosti (cílené rady při upevňování studijních návyků především u žáků prvních ročníků, individuální konzultace učitelů, možnost doučování v rámci služeb Domu dětí a mládeže, včasné informování zákonných zástupců). Opatření jsou však účinná jen v případě spolupráce žáka a jeho zákonných zástupců. Jedním ze základních opatření je vytváření motivačního prostředí každodenním působením pedagogů a udělováním pochval v průběhu školního roku.

Výsledky vzdělávání vzhledem k charakteru žáků pozitivně ovlivňuje na velmi dobré úrovni fungující poradenský a preventivní systém. Účinně propojuje oblast vzdělávání s prevencí sociálně patologických jevů a je zajišťován součinností výchovných poradkyň, metodičky prevence, třídních učitelů a ostatních pedagogů. Jeho výsledkem je začlenění nemalého počtu žáků se SVP (tvoří 16 % žáků) do běžných třídních kolektivů a péče o nadané žáky. Míra podmínek přízpůsobení výuky žáků se SVP, vychází z doporučení Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny či dalších poradenských zařízení a opírá se o individuální přístup pedagogů, osobní konzultace, tvorbu individuálních vzdělávacích plánů a především informovanost vyučujících o vhodných přístupech k těmto žákům. Žákům s tělesným postižením je poskytována účinná pomoc používáním odpovídajících podpůrných a vyrovnávacích opatření včetně kompenzačních pomůcek. Efektivní je asistenční pomoc žákům zajišťovaná zaměstnankyní školy. Vedení vyhodnocuje nadání svých žáků, jež se ze 45 % projevuje v sociálních dovednostech. Jeho podpora je proto zacílena na rozšíření odborného učiva, vytváření příležitostí účastnit se soutěží, konferencí a pobytů v zahraničí a na rozvíjení nadání při konkrétní činnosti v rámci odborné praxe, ostatní nadání je podpořeno v rámci nepovinných předmětů a zájmových útvarů (pěvecký sbor, jazykové kurzy).

Preventivní mechanismy napomáhají k omezování a včasnému podchycení rizikových jevů. Metodická prevence úzce spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky. V rámci preventivního působení je realizován třídní adaptační kurz pro žáky 1. ročníků sloužící k utváření pozitivního klimatu v nově vznikajících kolektivech a k monitoringu případných rizik. Třídnické hodiny jsou efektivně využívány k prohlubování soudržnosti třídy

a podpoře vzájemných vztahů důvěry mezi učiteli a žáky. Systém posilování třídních i mezitřídních vazeb účinně podporují v průběhu školního roku rovněž další zařazované společné aktivity, např. filmová noc.

Významnou pomoc pro žáky při zvládnutí osobních problémů či řešení složitých rodinných situací představují individuální pohovory výchovných poradkyň, které jim v případě potřeby zprostředkovávají konzultace s odbornými pracovníky z pedagogických poraden a rovněž informují vyučující o vhodném přístupu k sledovaným žákům.

Nejčastěji řešenými výchovnými problémy jsou kouření, nevhodné chování některých žáků k vyučujícím, vysoká a neomluvená absence. I přes vynaložené úsilí školy (individuální přístup, komunikace se zákonnými zástupci, zohledňování speciálních vzdělávacích potřeb, systematické sledování docházky, kooperace třídních učitelů s ostatními členy pedagogického sboru, využívání služeb státní správy, nestátních či církevních organizací) se u některých žáků nedaří vysokou absenci snížit.

Zapojováním žáků do soutěží je posilován pocit sounáležitosti se školou. Významné jsou soutěže a aktivity na školní úrovni, do kterých je zapojen velký počet žáků (sportovní soutěže, vánoční turnaj, adventní soutěž o nejlépe vyzdobenou třídu, tvůrčí psaní). Odborné soutěže či soutěže vypsané zřizovatelem, ve kterých se žáci umístili na prvních místech, vypovídají o účinné podpoře nadaných žáků.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají požadovanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- Koncepční práce ředitelky vedoucí k vytvoření výborných podmínek pro naplňování ŠVP včetně kvalitně vypracovaných ŠVP.
- Příkladem dobré praxe je systematická a vzhledem k potřebám školy promyšlená realizace dalšího vzdělávání nejen všech pedagogických pracovníků, ale také jejího vedení.
- Poskytování účinné podpory žákům se ŠVP.
- Cílené rozvíjení sociální složky osobnosti žáka.
- Příkladem dobré praxe je zavedení zdravotně zaměřených cvičení pro žáky s částečným uvolněním z tělesné výchovy.
- Vybudování efektivních vztahů se sociálními partnery, které jsou využívány pro zkvalitňování odborného vzdělávání.

Slabé stránky

- Studijní neúspěšnost žáků v důsledku nízké motivace žáků a jejich vysoké absence ve výuce.

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- Pokračovat v důsledné každodenní výchovně vzdělávací práci všech pedagogů. Snažit se zapojit do spolupráce zákonné zástupce a rodiče žáků se studijními a výchovnými problémy.

Hodnocení vývoje

Od minulé inspekční činnosti vytvořila škola kvalitní školní vzdělávací programy, které efektivně inovuje. Nadále ředitelka realizuje na výborné úrovni řídicí práci, kterou rozvíjí jak personální, tak materiální předpoklady pro vzdělávání žáků v obou oborech vzdělání včetně dlouhodobě budovaných kvalitních partnerských vztahů. Ve výuce došlo k posunu ve využívání moderní didaktické techniky. Nadále je na velmi dobré úrovni rozvíjena účinná podpora žáků se SVP a sociální složka osobnosti žáka. Výsledky vzdělávání žáků stabilně vykazují očekávanou úroveň.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MŠMT č. j. MSMT-46787/2013-2 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení (obory vzdělání), s účinností od 20. 11. 2013
2. Jmenovací dekret ředitele školské právnické osoby ze dne 25. 1. 2006
3. Zřizovací listina školské právnické osoby ze dne 25. 1. 2006
4. Školní matrika vedená k termínu inspekce
5. Doklady o přijímání žáků ke vzdělávání pro školní rok 2015/2016
6. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 75-41-M/01 Sociální činnost, platnost od 1. 9. 2010 včetně aktualizací s platností od 1. 9. 2014 a 1. 9. 2015
7. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost, platnost od 1. 9. 2010 včetně aktualizací s platností od 1. 9. 2014 a 1. 9. 2015
8. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekce
10. Školní řád ze dne 1. 9. 2015
11. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2015/2016
12. Záznamy z pedagogických rad vedené ve školních letech 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekce
13. Kniha úrazů vedená k termínu inspekce
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
15. Výkaz o střední škole M8 k 30. 9. 2014 a k 30. 9. 2015
16. Finanční vypořádání dotací poskytnutých v roce 2015 církevní škole
17. Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 2015
18. Přijaté dotace v roce 2015
19. Účetní závěrka za období 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu/na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jehož se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Dana Vesecká, školní inspektorka

Ing. Dana Vesecká v. r.

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka

Mgr. Hana Šinská v. r.

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Bc. Hana Vejdovská v. r.

V Praze 9. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marie Hotmarová, ředitelka školy

Mgr. Marie Hotmarová v. r.

V 15. 6. 2016